

Iwona Liżewska, Wiktor Knercer, *Przewodnik po historii i zabytkach ziemi szczycieńskiej*, Olsztyn 1998, Agencja Wydawnicza „Remix”, s.c., Związek Gmin Mazurskich „Jurand”, s. 173.

Interesującą publikacją, która ukazała się w ostatnim czasie, dotyczącą powiatu szczycieńskiego jest *Przewodnik po historii i zabytkach ziemi szczycieńskiej*, wynik pracy historyków olsztyńskich: Iwony Liżewskiej i Wiktora Knercera. Pracują oni w służbach konserwatorskich, zajmują się historią i kulturą Warmii i Mazur, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki krajobrazu kulturowego regionu. Organizują też konferencje i seminaria naukowe poświęcone tej problematyce. Oboje są członkami Wspólnoty Kulturowej „Borussia” oraz Instytutu Historyczno-Społecznego przy Związku Gmin Mazurskich „Jurand”.

Publikacja składa się ze wstępu, dwóch zasadniczych części i dodatków. W pierwszej części, ważnej ze względu na swą zawartość, autorzy opisali w historycznym ujęciu krajobraz ziemi szczycieńskiej z uwzględnieniem najważniejszych wydarzeń z przeszłości, decydujących o jej rozwoju. Szczególną uwagę zwrócili na procesy gospodarcze i społeczne, które decydująco wpłynęły na ukształtowanie się krajobrazu ziemi szczycieńskiej. W części tej zostały także przedstawione i omówione najciekawsze i najbardziej charakterystyczne zabytki powiatu. Warto podkreślić, że w książce wspomina się również o zabytkach, o których ślad już prawie zaginał.

W drugiej, zasadniczej części, omówiono poszczególne miasta i wsie gmin tworzących Związek Gmin Mazurskich „Jurand”. Opisy miejscowości zawierają podstawowe wiadomości: położenie geograficzne, datę założenia, informacje o sposobie lokacji, typie zabudowy i istotne wydarzenia przeszłości. Jednak najwięcej miejsca autorzy poświęcili opisowi poszczególnych zachowanych zabytków. Często opis ilustrowany jest zdjęciem lub rysunkiem, gdyż pozwala to lepiej przedstawić opisywany obiekt. Korzystanie z przewodnika ułatwia alfabetyczne umieszczenie opisu miejscowości, a także skorowidz oraz spisy rysunków i fotografii zamieszczonych w pracy.

Przewodnik został wydany edytorsko bardzo starannie, na dobrym kredowym papierze, jest bogato ilustrowany kolorowymi zdjęciami, zawiera wiele planów i rysunków ułatwiających lekturę. Należy podkreślić istotne walory edukacyjne tego wydawnictwa, które z powodzeniem mogą wykorzystać nauczyciele w edukacji regionalnej, tym bardziej że tego typu wydawnictw wydanych szczególnie w ostatnich latach, poświęconych wyłącznie powiatowi szczycieńskiemu, jest niezwykle mało.

Niewątpliwie książeczka zasługuje na lekturę i poznanie, ponieważ pozwala dostrzec piękno i walory otaczającego świata, których jakże często nie dostrzegamy w życiu codziennym, dlatego należy pogratulować Związkowi Gmin Mazurskich „Jurand” pomysłu wydania przewodnika.

Zbigniew Kudrzycki